

Kansallisen
Lääkeinformaatioverkoston
toimintasuunnitelma
toimikaudelle
1.1.2021–31.12.2023

Hyväksytty Koordinaatioryhmän kokouksessa
2.9.2021, Dnro FIMEA/2020/007139

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
1.1	Lääkeinformaatiostrategian tavoitteet.....	3
1.2	Päämäärä	3
1.3	Toiminta-ajatus	4
1.4	Arvot	4
2	Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ja niiden tehtävät.....	4
2.1	Työryhmien tehtävät	5
3	Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteet ja kehittämisprojektit	5
4	Viestintä.....	8
5	Tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö	10
6	Resurssit	11
7	Lähteet	11
	Liitteet	11

1 Johdanto

Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston (jatkossa Lääkeinformaatioverkosto) toimintasuunnitelmaan on koottu yhteen toimikauden 2021–2023 tavoitteet, verkoston kokoonpano, toimenpiteet ja toimenpiteiden toteuttamiseksi suunnitellut kehittämisprojektit. Lääkeinformaatioverkoston toiminnan perustana on Lääkkeen käyttäjä lääkeinformaation keskiöön – Kansallinen lääkeinformaatiostrategia 2021–2026, sen tavoitteet, päämäärä, toiminta-ajatus ja arvot (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021).

1.1 Lääkeinformaatiostrategian tavoitteet

- Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle
- Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen
- Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen (Kuva 1)

Kuva 1. Kansallisen lääkeinformaatiostrategian tavoitteet strategiakaudella 2021–2026 (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021).

1.2 Päämäärä

Vuoden 2026 loppuun mennessä järkevää lääkehoitoa edistetään Suomessa luotettavan lääkeinformaation avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja lääkkeen käyttäjien välisessä tiiviissä yhteistyössä, jossa lääkkeen käyttäjien ja/tai heidän valtuuttamiensa läheisten osallisuus on varmistettu.

1.3 Toiminta-ajatus

Lääkeinformaatioverkosto yhdistää luotettavan lääkeinformaation tuottajat, välittäjät ja käyttäjät edistämään järkevää lääkehoitoa yhdessä lääkkeen käyttäjien ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa.

1.4 Arvot

Lääkeinformaatioverkoston toiminnan taustalla olevat arvot ovat avoimuus, potilas-/asiakaskeskeisyys, moniammatillisuus sekä lääkeinformaation laadukkuus ja luotettavuus.

2 Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ja niiden tehtävät

Lääkeinformaatioverkostossa on mukana 65 eri sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lääkealan julkista, yksityistä ja kolmannen sektorin toimijaa sekä heidän noin 160 edustajaansa. Lääkeinformaatioverkoston toimijat toimivat seuraavissa työryhmissä (Kuvio 1, Liite 1):

- Koordinaatioryhmä
- Lääkealan viestijät
- Tutkimus ja seuranta
- Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle
- Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen
- Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen

*) SOTE = sosiaali- ja terveydenhuolto

Kuvio 1. Lääkeinformaatioverkoston organisaatiomalli.

2.1 Työryhmien tehtävät

Koordinaatioryhmä koordinoi koko verkoston toimintaa lääkeinformaatiostrategian mukaisesti (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Koordinaatioryhmä vastaa verkoston toiminnasta ja työnjaosta sekä lääkealan viestijöiden ja kaikkien verkoston toimijoiden tuella verkoston viestinnästä sisäisesti ja verkostosta ulospäin.

Koordinaatioryhmä on Fimean johtama ja kokoon kutsuma. Koordinaatioryhmän kokoonpano 2021–2023 on vahvistettu Fimean johtoryhmän kokouksessa 4.11.2020. Lisäksi koordinaatioryhmän kokoonpanoon kuuluvat kaikkien työryhmien nimeämät edustajat.

Lääkealan viestijät -työryhmä tukee verkoston viestintää verkoston sisällä ja ulospäin verkostosta. Työryhmässä on laaja edustus verkostossa toimivien organisaation viestinnän ammattilaisista.

Tutkimus ja seuranta -työryhmän tehtävänä on edistää lääkeinformaatioon liittyvän tutkimuksen tekemistä ja yhteistyötä. Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian tavoitteiden toteutumista ja verkoston toimintaa.

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmä viestii lääkityslistan ylläpidon merkityksestä sekä tukee Valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyötä.

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä edistää lääkkeen käyttäjien järkevän lääkehoidon toteutumista, esimerkiksi luotettavan lääkeinformaation avulla, huomioiden vähemmistöt ja erityisryhmät.

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä edistää luotettavan lääkeinformaation saavutettavuutta ja hyödynnettävyyttä lääkkeiden käyttäjien arjessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työssä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen -työryhmä edistää moniammatillista yhteistyötä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamista, erityisesti luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja tietokannoista.

3 Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteet ja kehittämissuunnitelmat

Lääkeinformaatioverkostolle kohdistetut toimenpiteet on kirjattu lääkeinformaatiostrategiaan (Taulukko 1) (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Tutkimus ja seuranta -työryhmä on laatinut Kansallisen lääkeinformaation tutkimusstrategian ja Lääkealan viestijät ovat kuvanneet Lääkeinformaatioverkoston viestinnän tavoitteet, kanavat ja kohderyhmät [Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston viestintäsuunnitelmassa](#).

Taulukko 1. Lääkeinformaatiostrategiassa kuvatut toimenpiteet Lääkeinformaatioverkostolle työryhmittäin strategiakaudella 2021–2026 (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021)*).

Työryhmä	Toimenpiteet
Koordinaatioryhmä*)	<ul style="list-style-type: none"> Varmistamme lääkeinformaatiostrategian tavoitteiden mukaisen toiminnan verkostossa edistämällä työryhmien välistä yhteistyötä. Edistämme luotettavan lääkeinformaation hyödyntämistä lääkkeiden käyttäjien järkevän lääkehoidon toteutumisessa. Vahvistamme sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden välistä yhteistyötä ja levitämme hyviä toimintatapoja sekä nostamme esiin asiakkaan/potilaan aidon kohtaamisen merkitystä eri sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Kannustamme lääkeinformaation tuottajia osallistamaan lääkkeiden käyttäjät ymmärrettävän ja kohderyhmälle vaikuttavan lääkeinformaation kehittämiseen.
Lääkealan viestijät	Tuemme Lääkeinformaatioverkoston viestintää verkostosta ulospäin.
Tutkimus ja seuranta - työryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Päivitämme Lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian vastaamaan lääkeinformaatiostrategiaa kaudelle 2021–2026. Seuraamme ja arvioimme lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa. Viestimme lääkeinformaation kehittymiseen liittyvästä tutkimustiedosta esimerkiksi Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokouksissa ja verkoston järjestämissä tilaisuuksissa.
Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle	<ul style="list-style-type: none"> Jatkamme viestintää ajantasaisen lääkityslistan laadinnasta ja ylläpidon merkityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille ja lääkkeiden käyttäjille. Osallistumme valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyöhön, esimerkiksi työryhmien ja testauksen kautta.
Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen	<ul style="list-style-type: none"> Selvitämme, mikä on erityisryhmien ja Suomen vieraskielisten vähemmistöjen mahdollisuus saavuttaa olemassa olevaa, luotettavaa lääkeinformaatiota ja vastaamme näihin erityistarpeisiin, esimerkiksi selkokielistä materiaalia laatimalla. Laadimme selkokielisen tiivistelmän ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -oppaasta, käännetämme sen usealle kielelle ja levitämme sitä aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden hyödynnettäväksi ja jaettavaksi lääkkeiden käyttäjille (Ohjeita turvalliseen Lääkehoitoon -opas). Jatkamme luotettavan lääkeinformaation jakamista lääkkeiden käyttäjille Tunne lääkkeesi -Facebook sivun kautta ja lisäämme sivuston tunnettuutta lääkkeiden käyttäjien keskuudessa. Lisäämme lasten ja nuorten lääkekasvatusta, esimerkiksi kouluissa ja varuskunnissa, joissa ikäluokka on hyvin edustettuna. Jatkamme järkevän lääkehoidon edistämistä vuosittain viikolla 11, esimerkiksi eri kohderyhmille järjestettävien tilaisuuksien avulla. Viestimme olemassa olevien, luotettavien lääketiedon lähteiden ja työkalujen hyödyntämisestä käytännössä. Selvitämme ja otamme käyttöön digitalisaation mahdollistamia uusia kanavia ja toimintatapoja, joiden avulla voimme edistää lääkkeiden järkevää käyttöä.

Työryhmä	Toimenpiteet
<p>Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laadimme suomenkielisen adherenssi (hoitoon sitoutuminen) -lomakkeen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön hyödyntäen joko ulkomaalaisia työkaluja tai laatimalla täysin uuden lomakkeen. • Jatkamme Lääkeinformaatioverkostossa kaudella 2012–2020 työstettyjen Laadukas lääkeinformaatio -materiaalien säännöllistä päivittämistä ja aktiivista jalkauttamista kaudella 2021–2026. • Jatkamme selkokielisen lääkeinformaation tuottamista lääkkeiden käyttäjille ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille. • Viestimme ajankohtaisista ja kansallisesti merkittävistä lääkehoidon asioista, esimerkiksi biosimilaarien käyttöönotosta lääkkeiden käyttäjille ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille. • Osallistumme tarpeiden ja resurssien mukaan sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen aikana tehtävään kehittämistyöhön, jossa varmistetaan lääkeinformaation toteutuminen lääkehoidon aikana. Kehittämistyö voi tapahtua esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriön ohjelmissa. • Osallistumme tarpeiden ja resurssien mukaan kansalliseen tiedonhallinnan ja digitaalisten työvälineiden kehittämiseen osana lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa, esimerkiksi kansallista lääketietovarantoa koskeviin jatkotoimenpiteisiin. • Nostamme esille lääkkeiden ympäristövaikutuksia ja mahdollisuuksia vähentää niitä, esimerkiksi viestimällä siitä, että lääkkeen käyttäminen ohjeen mukaan on myös ympäristöteko.
<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jatkamme Lääkeinformaatioverkoston käynnistämien tilaisuuksien: Lääkehoidon opettajien monialaisen foorumin (LOMF) ja Lääkeinformaatiofoorumin, toteuttamista yhteistyössä kaikkien työryhmien kanssa. Tuomme tilaisuuksissa esiin ajankohtaisia lääkehoitoon liittyviä asioita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille. • Levitämme tietoa Laadukas lääkeinformaatio -materiaalista "Terveystieteen ammattihenkilöiden valmentaminen lääkkeenkäyttäjakeskeiseen lääkehoidon toteutukseen – Suositus lääkeinformaatioon ja lääkeneuvontaan liittyvään peruskoulutukseen". • Kutsumme Lääkeinformaatioverkostoon mukaan sosiaalihuoltoa edustavien organisaatioiden asiantuntijoita, joiden kanssa yhteistyössä kartoitamme sosiaalihuollon ammattilaisten osaamista ja mahdollisuuksia lääketiedon lähteiden, työkalujen ja lääketietokantojen käyttöön. Tulosten pohjalta edistämme esimerkiksi lääkeinformaatio- ja lääketietokantojen koulutuksiin. • Lisäämme sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden ja kouluttajatahojen, esimerkiksi oppilaitosten, ammattiliittojen ja koulutuksia tarjoavien yritysten, yhteistyötä lääkeinformaation edistämiseksi, esimerkiksi toimimalla kouluttajina koulutuksissa, joissa <ul style="list-style-type: none"> ○ Kerrotaan luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja lääketietokannoista, ○ Kannustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia välittämään luotettavaa lääkeinformaatiota ammattilaisille ja lääkkeiden käyttäjille kasvotusten, kirjallisesti tai sähköisten kanavien kautta sekä

Työryhmä	Toimenpiteet
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Levitetään hyviä paikallisia sosiaali- ja terveydenhuollon käytänteitä. • Olemme mukana levittämässä tietoa päivitetystä sosiaali- ja terveydenhuoltoon suunnatusta "Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen". • Osallistumme Itselääkitys Käypä hoito -suosituksen päivittämistyöhön. • Tuotamme lisätietoa lääkkeen käyttäjille lääkehoitojen taloudellisuuteen vaikuttavista asioista, esimerkiksi lääkeseuranta. Viestinnässä huomioidaan sekä lääkkeen käyttäjän että yhteiskunnan näkökulma.

*) Koordinaatioryhmän tavoitteet on sovittu 18.2.2021 järjestäytymiskokouksessa.

Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ovat laatineet työryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat toimikaudelle 2021–2023 (Litteet 2–6). Toimintasuunnitelmissa toimenpiteitä on konkretisoitu työryhmän ja/tai Lääkeinformaatioverkostossa toimikauden aikana toteutettaviksi kehittämisprojekteiksi. Kehittämisprojekti on laaja, koko toimintakauden kestävä ja/tai toistuva projekti. Kehittämisprojektiä toteuttaa Lääkeinformaatioverkoston työryhmän jäsenistä koottu pienryhmä, johon on kutsuttu mukaan jäseniä eri verkoston työryhmistä ja/tai verkoston ulkopuolisia toimijoita.

Kehittämisprojektin käynnistämävaiheessa noudatetaan Lääkeinformaatioverkoston toimintaohjetta "Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteiden toteuttamiseksi käynnistettävillä kehittämisprojekteilla" (Innokylä: <https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/kansallinen-laakeinformaatioverkosto>). Kehittämisprojektista laaditaan aiopaperi, jonka avulla viestitään koko verkostolle käynnistymässä olevasta projektista ja annetaan kiinnostuneille Lääkeinformaatioverkoston toimijoille mahdollisuus ilmoittautua mukaan sen toteutukseen. Myös Lääkeinformaatioverkoston ulkopuolisia toimijoita voidaan kutsua mukaan kehittämisprojekteihin, jos projektia toteuttava pienryhmä katsoo ulkopuolisen toimijan/ulkopuolisten toimijoiden edistävän projektin lopputulosta. Toimintaohjetta noudattamalla kehittämisprojekti saa käyttöönsä Lääkeinformaatioverkoston logon ja tunnuslauseen.

Kehittämisprojektien lisäksi työryhmä voi toteuttaa pienempiä tehtäviä, joille ei laadita aiopaperia.

4 Viestintä

Lääkeinformaatioverkostolla on oma erillinen [viestintäsuunnitelma strategiakaudelle 2021–2026](#). Lääkeinformaatioverkoston kaikkien työryhmien toiminta on julkista ja avointa, joten viestintä on verkoston aktiivista toimintaa. Viestinnän tavoitteet seuraavat lääkeinformaatiostrategian tavoitteita vuosille 2021–2026 (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Viestintä, kuten muukin toiminta, on verkostomaista ja siitä vastaavat Lääkeinformaatioverkoston toiminnassa mukana olevat organisaatiot yhdessä. Vastuu verkoston kehittämisprojektien viestinnästä on kullakin projektia toteuttavalla pienryhmällä. Lääkealan viestijät -työryhmän ammattitaitoa hyödynnetään viestintää suunniteltaessa.

Viestinnän tavoitteet on määritelty kolmelle kohderyhmälle: Lääkeinformaatioverkoston toimijoiden välinen viestintä, viestintä lääkkeiden käyttäjille ja viestintä sosiaali- ja

terveydenhuollon ammattihenkilöille. Keskeisiä viestinnän väyliä Lääkeinformaatioverkoston toimijoiden välillä ovat:

- Lääkeinformaatioverkoston vuosittainen yhteistapaaminen,
- työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien vuosittainen yhteiskokous ja
- käynnistyvistä/käynnistyneistä kehittämisprojekteista tiedottaminen koordinaatioryhmässä hyväksytyjen aiopapereiden muodossa Lääkeinformaatioverkoston jäsenien ja varajäsenien sähköpostilistan kautta.

Lääkeinformaatioverkoston toiminnasta viestitään verkoston ulkopuolelle eri kanavien kautta sekä säännöllisesti toistuvissa tilaisuuksissa (Taulukko 2).

Taulukko 2. Lääkeinformaatioverkoston säännöllisesti toistuvat viestintätoimenpiteet verkoston ulkopuolelle toimikaudella 2021–2023.

Toimenpide	Kehittämisprojekti/ tehtävä	Vastuutaho ja/tai - henkilö	Aika- taulu	Seuranta
Lääkeinformaatioverkoston toiminta on julkista ja avointa	Innokylän Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto -kokonaisuus ja työryhmien omat toimintamalli -sivut ovat aktiivisesti työryhmien käytössä.	Kaikki työryhmät, työryhmien puheenjohtajat ja sihteerit	2021– 2023	Kaikkien työryhmien kokousmuistiot, toimintasuunnitelmat ja muut vastaavat dokumentit ovat julkisesti verkoston toiminnasta kiinnostuneiden saatavilla.
Järjestetään Lääkeinformaatiofoorumi	Koordinaatioryhmä suunnittelee Lääkeinformaatiofoorumien ohjelmat ja tilaisuuksien viestinnän.	Koordinaatio-ryhmä ja Lääkealan viestijät -työryhmä, Fimea, koordinaatioryhmän sihteeri	10/ 2021 10/ 2022 10/ 2023	Kolme Lääkeinformaatiofoorumia on järjestetty.
Suunnitellaan ja viestitään Lääkehoidon päivästä sekä osallistutaan paikallisesti sen toteutukseen	Lääkeinformaatioverkoston toimijat osallistuvat Lääkehoidon päivään. Lääkehoidon päivä on lääkkeiden käyttäjien ja terveydenhuollon ammattilaisten yhteinen valtakunnallinen teemapäivä, jonka tavoitteena on rohkaista lääkkeiden käyttäjiä kysymään ja keskustelemaan lääkkeistään ja	Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen - työryhmä	03/ 2022 03/ 2023 03/ 2024	Kolme Lääkehoidon päivää ovat toteutuneet.

Toimenpide	Kehittämisprojekti/ tehtävä	Vastuutaho ja/tai - henkilö	Aika- taulu	Seuranta
	omasta lääkeshoidostaan.			
Järjestetään Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi (LOMF)	Lääkeinformaatioverkoston toimijat tuovat foorumissa esiin ajankohtaisia lääkeshoiton liittyviä asioita lääkeshoidon opettajille.	Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkeshoidon osaaminen - työryhmä	10/2022	LOMF on toteutunut.
Julkaistaan säännöllisesti Lääkeinformaatioverkoston uutiskirjettä	Lääkeinformaatioverkoston toimijat levittävät tietoa verkoston toiminnasta kannustamalla oman organisaationsa jäseniä ja sidosryhmiään tilaamaan Lääkeinformaatioverkoston uutiskirjeen.	Koordinaatio-ryhmän sihteeri Lääkeinformaatioverkoston toimijoiden tuella.	jatkuva	Lääkeinformaatioverkoston uutiskirje julkaistaan 3-4 kertaa vuodessa.
Päivitetään "Tunne lääkkeesi" Facebook -kanavaa	Kanavan ylläpitäjien tavoitteena on tehdä tunnetuksi ja ohjata lääkkeiden käyttäjiä luotettavien lääketiedon lähteiden äärelle sekä aktivoida lääkkeiden käyttäjiä kysymään lääkkeistään terveydenhuollon ammattilaisilta.	Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkeshoidon onnistumisen - työryhmä, Lääkeinformaatioverkoston toimijat	Ylläpidosta sovitaan vuosittain kanavan ylläpitäjien kanssa.	Tunne lääkkeesi – sivun статистиikkaa seurataan ylläpitäjien kokouksissa (2 krt./vuodessa).
Tiedonkulku STM:n varmistetaan	Koordinaatio-ryhmän kokousten muistiot toimitetaan STM:n yhteyshenkilöille. Vähintään kerran toimikaudessa järjestetään keskustelutilaisuus STM:n edustajien ja Lääkeinformaatioverkoston välillä.	Koordinaatio-ryhmä, Koordinaatio-ryhmän puheenjohtaja ja sihteeri	2021–2023	Tiedottaminen STM:n tapahtuu sovittujen toimintatapojen mukaisesti.

5 Tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö

Lääkeinformaatioverkoston toiminta pohjautuu tutkimustietoon ja olemassa oleviin hyviin käytäntöihin. Tutkimustiedon pohjalta suunnataan kansallista lääkeinformaation kehittämistä.

Tutkimus ja seuranta -työryhmä kuvaa tunnistetut lääkeinformaation tutkimustarpeet [Kansallisessa lääkeinformaation tutkimusstrategiassa](#). Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian toteutumista yhteistyössä koordinaatioryhmän kanssa.

Tutkimus ja seuranta -työryhmä on lisäksi laatinut työryhmän oman toimintasuunnitelman, jossa he konkretisoivat työryhmälle kohdennettuja toimenpiteitä (Taulukko 3, Liite 2).

6 Resurssit

Lääkeinformaatioverkoston mukana olevat organisaatiot rahoittavat oman toimintansa. Kehittämishankkeisiin voidaan tarvittaessa hakea ulkopuolista rahoitusta, mikäli sopiva rahoituslähde löytyy. Ulkopuolisen rahoituksen hakijana voi olla yksi tai useampi toimija, ei Lääkeinformaatioverkosto. Kukin toimija päättää itsenäisesti Lääkeinformaatioverkoston sitoutumisesta, kehittämissuunnitelmiin osallistumisesta ja mahdollisiin yhteisiin materiaalikustannuksiin ja/tai viestintäpanostuksiin osallistumisesta.

7 Lähteet

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Lääkkeen käyttäjä lääkeinformaation keskiöön – Kansallinen lääkeinformaatiostrategia 2021–2026. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 2/2021. Kuopio: Fimea 2021.

Liitteet

- Liite 1. Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokoonpano 18.2.2021
- Liite 2. Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023
- Liite 3. Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023
- Liite 4. Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä toimintasuunnitelma 2021-2023
- Liite 5. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä toimintasuunnitelma 2021–2023
- Liite 6. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen toimintasuunnitelma 2021-2023

Liite 1.

Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokoonpano 18.2.2021

Koordinaatioryhmä

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja + varajäsen)
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Terveysalan AMK-verkosto (yksi edustaja + varajäsen)
Lisäksi jokainen työryhmä on nimennyt oman edustajansa koordinaatioryhmään.

Lääkealan viestijät

Lääketeollisuus ry (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Boehringer-Ingelmeim (yksi edustaja)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus (yksi edustaja)
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry (yksi edustaja)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja)
Suomen perus- ja lähihoitajaliitto SuPer (yksi edustaja)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja + varajäsen)
Tamro (yksi edustaja)
Tehy (yksi edustaja)

Tutkimus ja seuranta -työryhmä

HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Vammaisten Lasten ja Nuorten tukisäätiö (VAMLAS) (yksi edustaja)
Helsingin yliopisto, farmasian tiedekunta (yksi edustaja + varajäsen)
Helsingin yliopisto, Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutus (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos (yksi edustaja)
Kela (yksi edustaja)
Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus (yksi edustaja + varajäsen)
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Rinnakkaislääketeollisuus Ry / Teva Finland Oy (yksi edustaja)
Suomen farmakologiyhdistys (yksi edustaja)
Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja)
TYKS, SKFY (yksi edustaja)
Yliopiston Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle

Tehy ry (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry (yksi edustaja + varajäsen)
HUS, Suomen Kliinisen Farmakologian yhdistys (yksi edustaja + varajäsen)
Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Kela (yksi edustaja)
Keski-Suomen keskussairaala (yksi edustaja)
Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen (yksi edustaja)
Pharmac Finland Oy (yksi edustaja + varajäsen)
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki (yksi edustaja)
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (yksi edustaja)
Rinnakkaislääketeollisuus ry (Teva) (yksi edustaja)
Seitsemän veljeksien apteekki (yksi edustaja)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Hammaslääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Turun kaupungin Lääkineuvottelutoimikunta (yksi edustaja)

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen

Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus (yksi edustaja)
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (yksi edustaja)
Boehringer Ingelheim Ky (yksi edustaja + varajäsen)
Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry (yksi edustaja)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
Hengityслиitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
HUS Apteekki (yksi edustaja)
HUS, SKFY (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopisto, farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Lääketeollisuus ry (yksi edustaja)
Mielenterveyden keskusliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Munuais- ja maksaliitto (yksi edustaja)
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki (yksi edustaja)
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Suomen Diabetesliitto ry (yksi edustaja)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Kilpirauhasliitto ry (yksi edustaja)
Suomen Luustoliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Suomen Sydänliitto ry (yksi edustaja)
Syöpäjärjestöt (yksi edustaja)

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua

Lääkietokeskus (yksi edustaja)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Allergia-iho- ja astmaliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Colores- Suomen suolistosyöpäyhdistys ry (yksi edustaja)
Eläkeliitto ry (yksi edustaja)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
HUS, SKFY (yksi edustaja + varajäsen)
Itä-Suomen yliopisto (UEF) (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopiston apteekki (yksi edustaja)
Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Munuais- ja maksaliitto (yksi edustaja)

Orion Oyj (yksi edustaja + varajäsen)
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Luustoliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry (yksi edustaja)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja)
Suomen Syöpäpotilaat ry (yksi edustaja)

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimiala (yksi edustaja)
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimiala, Essote (yksi edustaja)
Farmasian oppimiskeskus ry (yksi edustaja + varajäsen)
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala (yksi edustaja)
Helsingin yliopisto, farmasian tiedekunta (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Itä-Suomen yliopisto / Farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Metropolia Ammattikorkeakoulu (yksi edustaja)
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki (yksi edustaja)
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus (yksi edustaja + varajäsen)
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (yksi edustaja)
Rinnakkaislääketeollisuus ry (yksi edustaja)
Sairaanhoitajaliitto (yksi edustaja)
Suomen Diakoniaopisto (yksi edustaja)
Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Medisiinariliitto-Finlands Medicinarförbund ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Syöpäpotilaat ry (yksi edustaja)
Tehy ry (yksi edustaja)
Turun ammatti-instituutti (yksi edustaja + varajäsen)
Turun kaupunki Hyvinvointitoimiala (yksi edustaja)
TYKS, SKFY (yksi edustaja)
Yliopiston Apteekki (yksi edustaja)
Åbo Akademi (yksi edustaja + varajäsen)

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän tehtävänä on edistää lääkeinformaatioon liittyvän tutkimuksen tekemistä ja yhteistyötä. Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa. Työryhmä on riippumaton ja sen jäsenet ilmoittavat sidonnaisuutensa avoimesti. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä lääkeinformaatioverkoston koordinaatioryhmän ja muiden työryhmien kanssa.

Päivitetystä lääkeinformaatiostrategiassa (2021-2026) tutkimusta ja seurantaan koskevat toimenpiteet Lääkeinformaatioverkostolle ovat:

- Päivitämme Lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian vastaamaan lääkeinformaatiostrategiaa kaudelle 2021–2026.
- Seuraamme ja arvioimme lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa.
- Viestimme lääkeinformaation kehittymiseen liittyvästä tutkimustiedosta esimerkiksi Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokouksissa ja verkoston järjestämissä tilaisuuksissa.

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta –työryhmän toimintasuunnitelma perustuu näihin strategisiin toimenpiteisiin (Taulukko 3).

Taulukko 3. Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta –työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2026.

Strateginen toimenpide / tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Tutkimusstrategian päivittäminen	Päivitetystä tutkimusstrategiassa kuvataan tunnistetut lääkeinformaatioon liittyvät tutkimustarpeet	Työryhmä	2021	
	Tutkimusstrategiassa tunnistettujen tutkimustarpeiden viestiminen lääkeinformaatiotutkimusta tekeville tutkimusryhmille (esim. yliopistot ja ammattikorkeakoulut).	Työryhmä	2022	
	Arvioidaan tutkimusstrategian päivitystarpeet	Työryhmä	2023	
Lääkeinformaatiostrategian toteutuminen ja verkoston toiminnan seuraaminen	Työryhmän vierailut muihin lääkeinformaatioverkoston työryhmiin: <ul style="list-style-type: none"> • Kunkin työryhmän toiminnan kannalta keskeisten tutkimustulosten välittäminen. • Työryhmän mahdollinen tuki ja yhteistyön lisääminen kunkin työryhmän tutkimusprojekteihin ja -hankkeisiin. 	Työryhmä	Syksy 2021 tai kevät 2022	

Strateginen toimenpide / tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
	Sähköinen kysely Lääkeinformaatioverkoston työryhmien jäsenille ja varajäsenille kausien päättyessä. (Kuvattu tutkimusstrategiassa)	Työryhmä yhteistyössä Fimean kanssa	2023 (myös 2026)	
	Yhteenveto Lääkebarometri-väestökyselyn tietyistä kysymysten/moduulien tuloksista ja mahdollisten muutosten seuraaminen kausien päättyessä. (Kuvattu tutkimusstrategiassa)	Työryhmä yhteistyössä Fimean kanssa	2023 (myös 2026)	
Tutkimustiedosta viestiminen	Työryhmä on aktiivinen toimija rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkostossa (RATTI), ml. tutkijoiden aktivointi julkaista Policy Brief -tiedotteita lääkeinformaatiotutkimuksista.	Työryhmä	Jatkuva	
	Tutkimustiedon viestiminen kansalaisille esim. Tunne lääkkeesi - Facebook-sivustolla.	Työryhmä	Jatkuva (esim. 2 päivitysviikkoa /vuosi FB:ssä).	
	Tutkimusseminaari potilaan osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkimusten toteutukseen yhteistyössä RATTI-tutkimusverkoston kanssa	Työryhmä määriteltujen tahojen kanssa	Syysy 2021 tai kevät 2022	
	Teemasta riippuen osallistutaan Lääkeinformaatiofoorumiin ja muihin Lääkeinformaatioverkoston tapahtumiin tuomalla tutkimustietoa joko esityksin tai taustatietona tilaisuuksien järjestämisen tukena	Työryhmä	Jatkuva	

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle: Työryhmä viestiin lääkityslistan ylläpidon merkityksestä sekä tukee Valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyötä (Taulukko 4).

Taulukko 4. Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023.

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
Jatkamme viestintää ajantasaisen lääkityslistan laadinnasta ja ylläpidon merkityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille ja lääkkeiden käyttäjille.	<p>Lääkityslista-termin ja eri toimintaympäristöjen listojen selkeyttäminen (potilas/lääkkeen käyttäjä, ammattilaiset eri toimintaympäristöissä) → tarve yhtenäiselle lääkityslistalle.</p> <p>Lisätään asiakkaiden ja potilaiden tietoisuutta ajantasaisen lääkityslistan merkityksestä</p> <p>Lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tietoisuutta ajantasaisen lääkityslistan merkityksestä</p> <p>Tietolähteenä ajantasaisen lääkityslistan ylläpidossa,</p>	<p>Osallistuminen mahdollisuuksien mukaan vuosittaisen Lääkehoidon päivän tapahtumien toteutukseen vko 11</p> <p>Osallistutaan kansalaisille ja potilaille suunnattuun viestinnälliseen "kampanjaan" lääkityslistasta (aikataulu loppuvuosi 2021/alkuvuosi 2022 THL:n aikataulun mukaisesti).</p> <p>Esitellään olemassa olevia toimintatapoja (viestinnällinen ja koulutuksellinen edistäminen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • LOTTA-lista • hyvät käytännöt lääkityksen ajantasaistamiseen ja kokonaislääkityksen hallintaan <p>Avoapteekkien roolin kuvaaminen ja esiin tuominen lääkityksen ajantasaisuuden varmistamisen näkökulmasta.</p>		2021-2023	

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	lääkkeiden käyttäjä keskiössä ja hänet osallistaen	<p>Lääkärilehteen juttu reseptikeskuksen ajantasaisuus osana lääkitystietoa esim. turhien reseptien mitätöiminen.</p> <p>Sairaanhoitajalehteen juttu potilaan ajantasaisen lääkitystiedon varmistamisesta hoitoon saavuttaessa.</p> <p>Farmasialehteen artikkeli lääkityksen ajantasaistamisesta – sairaala- ja avoapteekinäkökulmasta.</p> <p>Aihe osaksi ammattilaisten kansallisia koulutuspäiviä (esim. Lääkäripäivät, Sairaanhoitajapäivät, Farmasian Päivät).</p> <p>Sidosryhmätilaisuus lääkityksen ajantasaisuuden haasteista ja ratkaisumalleista, johon työryhmä osallistuu osaltaan.</p> <p>Aiheeseen liittyvän tutkimuksen näkyväksi tekeminen ja tiedottaminen kentälle yhteistyössä Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän kanssa.</p>			
Osallistumme ja tuemme Valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyötä, esimerkiksi työryhmien ja testauksen kautta.	<p>Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Kelan ja THL työpajoihin</p> <p>Räätälöity tuki valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyölle (viestintä ym.)</p>	<p>Käytännön työstä nousevien tarpeiden tuominen näkyväksi (esim. lääkehoidon seurannan apuvälineenä).</p> <p>Työryhmän lausunnot muuttuvasta lainsäädännöstä.</p>	Kirsi Juurinen ja Sari Viinikainen	<p>2021 alkaen</p> <p>syksy 2021</p>	

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	Toimintatapojen muutoksen tukeminen - eri käyttäjäryhmät huomioiden (mitä edellyttää eri tahoilta, kuka, aikataulu)	Kelan ja THL:n työpajoihin osallistuminen. Tietojärjestelmien toiminnan määrittelyyn ja/tai testaukseen osallistuminen.			

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä toimintasuunnitelma 2021-2023

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen: Työryhmä edistää lääkkeen käyttäjien järkevän lääkehoidon toteutumista esimerkiksi luotettavan lääkeinformaation avulla, huomioiden vähemmistöt ja erityisryhmät (taulukko 5).

Taulukko 5. Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä toimintasuunnitelma 2021-2023.

Toimenpide	Kehittämishanke/tehtävä	Lisätietoja kehittämishankesta/tehtävästä	Vastuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
Laadimme selkokielisen tiivistelmän " Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon " -oppaasta, käännetämme sen usealle kielelle ja levitämme sitä aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden hyödynnettäväksi ja jaettavaksi lääkkeiden käyttäjille	Pienryhmä, joka kirjoitti oppaan edellisellä strategiakaudella: Katri Hämeen-Anttila, Hannu Koivula, Tarja Pajunen → työryhmää täydennetään Aiemmalla strategiakaudella sovittu tehtäväksi tiivistelmä Laaditaan Aiepaperi, jolla kutsutaan pienryhmään muiden työryhmien jäseniä	Työryhmä: Katri Hämeen-Anttila, Fimea Anna-Greta Tiira, Munuais- ja maksaliitto ry Mervi Puolanne/Satu Mustonen Hengitysliitto ry Hannu Koivula, Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat POLLI ry Tarja Pajunen, Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus Jenni Tamminen-Sirkiä, Colores – Suomen Suolistosyöpäyhdistys ry Laura Tuominen-Lozić, Suomen Diabetesliitto ry Garmiyam Amiri pj., Eeva Teräsalmi, Pharmaciens sans Frontieres Suomi – Rajaton Farmasia Suomi ry. Päivi Mazzei, Suomen Luustoliitto ry	Tarja Pajunen	1.Tiivistelmä 2021 - kokous 8.21 2. Käännös 3.Viestintä	

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
Selvitämme, mikä on erityisryhmien ja Suomen vieraskielisten vähemmistöjen mahdollisuus saavuttaa olemassa olevaa, luotettavaa lääkeinformaatiota ja vastaamme näihin erityistarpeisiin, esimerkiksi selkokielistä materiaalia laatimalla	<p>Lääkeinformaatiofoorumissa 2018 nousi esiin kuvien käyttö lääkehoidosta viestittäessä.</p> <p>Selvitystyö tarpeesta ja olemassa olevista materiaaleista, esimerkiksi https://papunet.net/materiaalia/kuvapankki</p> <p>https://www.fipfoundation.org/pictograms-download/</p> <p>Selvitetään myös olemassa oleva terveydenhuollon sanasto → lääkehoidon sanasto, myös eri kielet</p> <p>Huomioitava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lääkinnälliset laitteet • nuoret pitkäaikaissairaat / ikääntyneet 	<p>Kun Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon –oppaan tiivistelmät valmiit, tämä toimenpide keskusteluun.</p> <p>Sanasto uusittu STM, Sanasto</p> <p>Sotesanastot, lääkityksen sanasto THL ja Kela</p>		2022	
Jatkamme luotettavan lääkeinformaation jakamista lääkkeiden käyttäjille Tunne lääkkeesi -Facebook sivun kautta ja lisäämme sivuston tunnettuutta lääkkeiden käyttäjien keskuudessa.	<p>Jatkoa edelliseltä kaudelta</p> <p>Tunne lääkkeesi -vastuutaulukko kootaan vuosittain.</p> <p>Päivittäjät: kokous vuosittain 2 kertaa vuodessa.</p>	<p>Uusia toimijoita mm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hengityслиitto ry • Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry • Suomen Luustoliitto ry • Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus 	Päivi Kiviranta	2021-2023	Tilasto kävijöistä
Lisäämme lasten ja nuorten lääkekasvatusta esimerkiksi kouluissa ja varuskunnissa, joissa ikäluokka on hyvin edustettuna.	Edellisellä strategiakaudella 2012–2020 farmasian opiskelijoilla lääkekasvatustehtävä harjoittelukirjassa. Apteekkiharjoittelun aikana lähikoulussa lääkekasvatustunnin pitäminen. Tämä oli haastava tehtävä.	Edelleen opetuksessa (UEF) Lääkekasvatus apteekkiharjoittelussa	Päivi Kiviranta	2022	

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	Eri vaihtoehtoja: <ul style="list-style-type: none"> • Varuskunnat • Lääkekasvatuksen edistäminen lasten ja nuorten keskuudessa • Yliopistojen nuorten lääketieteen opiskelijoiden toimintaa: Nallelääkärit, Lääkekasvatus • UEF, Nalleapteekki 				
Jatkamme järkevän lääkehoidon edistämistä vuosittain viikolla 11 esimerkiksi eri kohderyhmille järjestettävien tilaisuuksien avulla.	Lääkehoidon päivä Pienryhmä, joka suunnittelee päivän ja vie hyväksyttäväksi koordinaatiotyöryhmään. Vuosittain: <ul style="list-style-type: none"> • Pienryhmä päivän suunnitteluun. • Suunnittelukokouksia noin 2 kpl. • Yhteenvetokokous heti ed. päivän jälkeen, jossa sovitaan myös tulevan vuoden teema • Teeman viestinnän aloittaminen hyvissä ajoin loppuvuonna/alkuvuodesta. 	Pienryhmä perustettu. 1.kokous 4.6.2021 Teemapäivä 17.3.2022 Teema: ”Lääkehoitosi digijajassa”	Elina Ottela, pj.	2021 vuoden 2022 Lääkehoidon päivän suunnittelu Toteutus vuosittain 2022 ja 2023	
Viestimme olemassa olevien, luotettavien lääketiedon lähteiden ja työkalujen hyödyntämisestä käytännössä.	Viestintää hyvistä lähteistä: Lääkehoidonfoorumi, Lääkehoidon päivä, Tunne lääkkeesi fb-sivu , Terveyskylän Lääketalo Edellisellä kaudella tehty kiertoartikkeli , ammattilaisille omia listauksia jne. Osa kaikkien työryhmien tehtävää 1.Pienryhmä kiertoartikkelin työstämiseksi. Kiertoartikkeli käy kommenteille.	Toimikauden aikana työryhmä työstää vuosittain yhden kiertoartikkelin. Julkaisujen mediaseuranta	Katriina Tarkiainen, kiertoartikkeli Pienryhmässä mukana: Kirsi Kvarnström Hanna Kauppinen Paavo Koistinen Tarja Pajunen	2021-2023	

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
Selvitämme ja otamme käyttöön digitalisaation mahdollistamia uusia kanavia ja toimintatapoja, joiden avulla voimme edistää lääkkeiden järkevää käyttöä.	Ed. kaudella otettiin käyttöön FB Tunne lääkkeesi sivusto. Yhteistyö toimijoiden ja eri Lääkeinformaatioverkoston työryhmien välillä: <ul style="list-style-type: none"> Lääkebarometri, Fimea Valtakunnallinen lääkityslista, Kela, THL Lääketietovarantoeselvitys Fimea: -nyt jatkoeselvitys 	Mahdollisesti muiden digikanavien käyttöönotto mm. Instagram Osallistuminen Kelan valtakunnallisen lääkityslistan kehittämisen työpajoihin. Lääketietovarannon jatkoeselvitys valmistuu 10/2021, seuranta selvityksen jälkeisistä mahdollisista toimenpiteistä.		2022-	
Laadimme suomenkielisen adherenssi (hoitoon sitoutuminen) -lomakkeen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön hyödyntäen joko ulkomaalaisia työkaluja tai laatimalla täysin uuden lomakkeen.	HUS:ssä kehitetään potilaslähtöistä mittaria lääke adherenssin seurantaan. Työryhmä ei lähde tekemään päällekkäistä työtä, mutta on valmis kommentoimaan tai testaamaan lomaketta.	Lomake Terveyskylä.fi:hin	HUS Kirsi Kvarntröm tuo viestiä HUS:sta työryhmälle.		

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä toimintasuunnitelma 2021–2023

Työryhmä edistää lääkeinformaatiostrategian mukaisesti luotettavan lääkeinformaation saavutettavuutta ja hyödynnettävyyttä lääkkeiden käyttäjien arjessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työssä (Taulukko 6).

Taulukko 6. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä toimintasuunnitelma 2021–2023.

Tavoite	Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Lääkeinformaation saatavuutta ja saavutettavuutta kehitetään digitaalisuutta hyödyntäen	Osallistuminen kansalliseen tiedonhallinnan kehittämiseen lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa tukien	Kommentointi ja työryhmätyöskentelyyn osallistuminen lääketietovarannon jatkotyössä, jossa tavoitteena on kansallisen lääketietovarannon toteutuksen tarkempi määrittely ja suunnittelu	Piia Rannanheimo	1.3.-31.10.2021	
	Selkokielisen lääkeinformaation tuottaminen ja merkittävistä lääkehoidon asioista viestiminen	Tiedon tuottaminen ajankohtaisista ja tarpeellisista aiheista lääkkeiden käyttäjille: <ul style="list-style-type: none"> Mm. kustannustietoisuus ja lääkehoitoon sitoutuminen Aineiston aktiivinen jakaminen eri kanavissa 	Pienryhmä	2021-2023	
	Osallistuminen digitaalisten työvälineiden kehittämiseen lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa tukien	Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen: <ul style="list-style-type: none"> Kehitystyön edistäminen ja tukeminen mm. kommentoimalla ja testaamalla 	Pienryhmä	2021-2023	
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on mahdollisuus hyödyntää helposti luotettavaa lääkeinformaatiota ja ohjata käyttäjä sen äärelle	Laadukas lääkeinformaatio -materiaalien päivitys ja jalkauttaminen	Sairaala-farmasian ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalin päivittäminen ja jalkauttaminen sairaanhoitopiirin tasolla: <ul style="list-style-type: none"> Ulkoasun, rakenteen ja sisällön tarkistus/päivitys Kommentointikierros sairaala-apteekeissa Valmiin tuotoksen aktiivinen jalkauttaminen, jakelu ja käytön seuranta 	Katja Uljas ja Kaisa Kinnari	1.8.2021-1.9.2022	
	Laadukas lääkeinformaatio -materiaalien päivitys	Lääkäreiden, hoitajien ja apteekin farmaseuttisen henkilöstön lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalien päivitys	Pienryhmä	2022-2023	

Tavoite	Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
	Osallistuminen sosiaali- ja terveydenhuolto-uudistuksen aikana tehtävään kehittämistyöhön, jossa varmistetaan lääkeinformaation toteutuminen lääkehoidon aikana	<p>Tehokkaan ja toimivan lääkeinformaatioketjun kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lääkeinformaatioketjun kuvaus potilaan lääkkeitä koskevan kuvauksen pohjalta Tarkastuslistan muodostaminen lääkeinformaation takaamiseksi lääkehoitoketjun eri vaiheissa 	Raimo Ojala ja Ville Valkonen	1.8.-31.12.2021	
Tieto lääkkeen ympäristövaikutuksista on tärkeä lääkkeen käyttäjäl-le	Tuotetaan tietoa ja informoidaan lääkkeiden ympäristövaikutuksista ja nostetaan esiin mahdollisuuksia niiden vähentämiseen	<p>Lääkkeiden ympäristövaikutuksiin liittyvä kampanja apteekkeissa ja Kuluttajaliitossa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuotetaan tietoa lääkkeiden käyttäjille esim. lääkelaastareiden hävittämisestä ja lääkkeiden palautuksesta apteekkeihin 	Outi Lapatto-Reiniluoto ja Henna Kyllönen	1.8.-31.12.2021	
	Tuotetaan tietoa ja informoidaan lääkkeiden ympäristövaikutuksista ja nostetaan esiin mahdollisuuksia niiden vähentämiseen	<p>Lääkeaineiden ympäristöluokitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kommentointi ja jatkokehitystarpeet alkuvuonna 2022 käyttöön otettavaan lääkeaineiden ympäristöluokitukseen 	Essi Kariaho	2022	

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen toimintasuunnitelma 2021-2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen: Työryhmä edistää moniammatillista yhteistyötä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamista, erityisesti luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja tietokannoista (Taulukko 7).

Taulukko 7. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen toimintasuunnitelma 2021-2023

Toimenpide	Kehittämishanke/projekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämishankkeista/tehtävistä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
<p>1. Jatkamme Lääkeinformaatioverkoston käynnistämien tilaisuuksien: Lääkehoidon opettajien monialaisen foorumin (LOMF) ja Lääkeinformaatiofoorumien toteuttamista yhteistyössä kaikkien työryhmien kanssa. Tuomme tilaisuuksissa esiin ajankohtaisia lääkehoitoon liittyviä asioita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille.</p>	<p>Lääkeinformaatiofoorumi</p> <p>LOMF joka 2. vuosi</p>	<p>Farmasian Päivien yhteyteen</p>	<p>Koordinaatioryhmä vastaa. Työryhmästä toivotaan viestintäapua, kun foorumista viestitään.</p> <p>Marikki Peltoniemi + pieni työryhmä kootaan ryhmän jäsenistä (esim. lääkehoidon kouluttajia (AMK, toinen aste), hoitajia, lääkäreitä, sosiaalihuollon näkökulma). Osallistujia voi</p>	<p>28.10.2021 ”Digitaaliset palvelut”</p> <p>2022</p> <p>2023</p> <p>Suunnittelu käynnistettiin syksyllä 2021, LOMF 2022</p>	

Toimenpide	Kehittämishanke/projekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämissuunnitelmasta/projektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
			tulla myös muista työryhmistä.		
2. Levitämme tietoa Laadukas lääkeinformaatio - materiaalista ”Terveystieteiden ammattihenkilöiden valmentaminen lääkkeenkäyttäjakeskeiseen lääkehoidon toteutukseen – Suositus lääkeinformaatioon ja lääkeneuvontaan liittyvään peruskoulutukseen”.	<p>Tärkeää tuoda SOTE opiskelijoille esille, mistä luotettavaa lääkeinformaatiota on saatavilla ja miten tätä tietoa tulisi käsitellä. Ammattilaisten välinen luotettava tieto tulisi olla matalalla kynnyksellä saatavilla.</p> <p>Keräämme kouluttajaverkoston, jota voi hyödyntää kouluttajina ko. aiheesta perustutkinto-opetuksen oppilaitoksissa</p> <p>Laadimme kouluttajia varten peruspaketin, jota voi tarjota esitettäväksi oppitunneilla.</p> <p>Otamme materiaalin huomioon perustutkinto-opetuksessa sekä tutkimuksessa</p> <p>Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskusten verkostojen (esim. Osaamisen kehittäminen) hyödyntäminen lääkeinformaatioverkoston laatimien suositusten implementoinnissa</p> <p>Suositus julkaistu Fimea.fi Laadukas lääkeinformaatio-verkkosivulla (osoite: www.fimea.fi/kehittaminen/laakeinformaation_kehittaminen/laadukas-laakeinformaatio).</p> <p>Kootaan työryhmän jäsenistä pienryhmä.</p>				
3. Kutsumme Lääkeinformaatioverkoston mukaan sosiaalihuoltoa edustavien organisaatioiden	<p>Sosiaalihuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamisen esiintuominen ja vastuut.</p>	<p>Tilanteen kartoitus aiheeksi graduun, lopputyöhön tms.</p>			

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektistä/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
<p>asiantuntijoita, joiden kanssa yhteistyössä kartoitamme sosiaalihuollon ammattilaisten osaamista ja mahdollisuuksia lääketiedon lähteiden, työkalujen ja lääketietokantojen käyttöön. Tulosten pohjalta edistämme esimerkiksi lääkeinformaatioisältöjä koulutuksiin.</p>	<p>Voitaisiin kutsua tarvittavia tahoja/organisaatioita esim. pienryhmään.</p>				
<p>4. Lisäämme sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden ja kouluttajatahojen, esimerkiksi oppilaitosten, ammattiliittojen ja koulutuksia tarjoavien yritysten, yhteistyötä lääkeinformaation edistämiseksi toimimalla kouluttajina koulutuksissa, joissa:</p>	<p>Ammattiosaamisen kriittinen arviointi ja esiintuominen uudistetun Turvallisen lääkehoito -oppaan pohjalta. Eri ammattiryhmien lääkehoidon osaamisen edellytykset.</p> <p>Esim. mikä lähihoitajan tutkinnonosan suorittaminen riittää mihinkin osaamisen tasoon (mitä siis voi tehdä koulutuksen pohjalta).</p> <p>Työryhmän kannattaa myös jakaa informaatiota ryhmäläisten jäsenten toimesta.</p> <p>Yhteistyötä tulisi tehdä ainakin SOSnet-verkoston, Sosiaalialan AMK verkoston, Geroverkoston, sekä Sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Nämä verkostot mukaan myös erilaisiin jalkauttamisprojekteihin. Myös kyselyjen levittäminen onnistuu varmasti näiden toimijoiden kautta</p> <p>Huomioidaan perus- ja erikoistumiskoulutuksessa sekä apteekkiharjoittelussa, myös opintojaksoja aiheeseen liittyen</p>		lääkkäiden lääkehoidon moniammatillinen		

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektistä/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	<p>Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisskeskuksen No Harm Bothnia verkosto, alun perin alueen oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Verkoston webinaarien kautta voidaan implementoida, myös lääkeinformaatioisisältöjä.</p> <p>lääkäreiden lääkehoidon moniammatillinen verkkokurssi (hoitotyön-, farmasian-, lääketieteen opiskelijat + ammatilliset täydennyskoulutuksena) suunnitteilla Helsingin yliopiston farmasian tiedekunnassa.</p> <p>Alatyöryhmä lääkehoidon osaamisen varmistamisen kriteeristön (verkkokoulutusten) selvittämiseen.</p>		<p>verkkokurssi - kiinnostuneet ja mukaan kehittämistyöhön mukaan toivovat voivat laittaa s-postia niina.mononen (at)helsinki.fi</p> <p>Ilmoittautuminen Lotta S. ja Katri M-O.</p>		
<p>4a) Kerrotaan luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja lääketietokannoista</p>	<p>Tehty aiemmin jo Laadukas lääkeinformaatio – materiaalia, voidaan hyödyntää tässä https://www.fimea.fi/kehittaminen/laakeinformaation_kehittaminen/laadukas-laakeinformaatio</p> <p>Sosiaalihuollon ammattilaisille voisi koostaa materiaaleista informaatiota.</p> <p>Kaikilla ammattiryhmillä ei ole pääsyä esim. lääketietokantoihin → miten tietoa saadaan?</p> <p>Pohdintaan, olisiko informaation kokoaminen samaan pohjan /alustalle (esim. Moodle) mahdollista.</p> <p>Tunnistetaan Laadukas lääkeinformaatio – materiaalin päivitystarpeet. → Kootaan pienryhmä/pienryhmiä tätä varten.</p>	<p>”Luotettava lääkeinformaatio” - työryhmä päivittää Laadukas lääkeinformaatio - kokonaisuudesta Terveystieteiden ammattihenkilöiden lääketiedon lähteet ja työkalut.</p> <p>Kartoitetaan muiden ”Laadukas lääkeinformaatio” - materiaalien päivitystarvetta, ei itse päivitetä materiaalia.</p>			

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektistä/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
4b) Kannustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia välittämään luotettavaa lääkeinformaatiota ammattilaisille ja lääkkeiden käyttäjille kasvotusten, kirjallisesti tai sähköisten kanavien kautta sekä					
4c) Levitetään hyviä paikallisia sosiaali- ja terveydenhuollon käytänteitä.	<p>Kooste Laadukas lääkeinformaatio-materiaaleissa</p> <p>Työryhmässä käytänteiden välittäminen.</p> <p>Lääketalo – tiedon levitystä myös sitä kautta, ei päällekkäistä työtä.</p> <p>Asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämiskeskus – myös tätä kautta.</p>	”Luotettava lääkeinformaatio” - työryhmä päivittää Terveydenhuollon ammattihenkilöiden lääketiedon lähteet ja työkalut.			
5. Olemme mukana levittämässä tietoa päivitetystä sosiaali- ja terveydenhuoltoon suunnatusta ”Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen”.	<p>Jaetaan tietoja toimijoiden järjestämistä omista tilaisuuksista</p> <p>Pyritään vaikuttamaan sote-organisaation johtotasolle, jotta sieltä annettaisiin resursseja, tukea ja ohjausta laatimisen ohjaustyöhön. Jos organisaatiolle saadaan tukihenkilö tekemään jalkautustyötä, olemme mukana tukihenkilöiden kouluttamisessa.</p> <p>Olemme mukana, seurantatutkimusta käynnistymässä yhdessä Fimean kanssa.</p> <p>Keräämme verkostojemme kautta tietoa siitä, miten jalkautustyötä on toteutettu onnistuneesti ja tuodaan parhaat esimerkit näistä tiedotuksella laajempaan tietoisuuteen.</p>	<p>Valmiita webinaareja pidetty (mm. Fimea, Tehy).</p> <p>Fimea Turvallinen lääkehoito - verkkosivu ja siihen liittyvä UKK-kysymyspalsta.</p>	<p>Emilia Laukkanen, Fimea</p> <p>Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus</p>		

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektistä/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
6. Osallistumme Itselääkityksen Käypä hoito -suositukseen päivittämistyöhön.	<p>Duodecim on ottanut yhteyttä Suomen Apteekkariliittoon tämän suosituksen päivittämisen käynnistämiseksi. Apteekkariliitto on vastannut myöntävästi/olevansa valmis olemaan työssä mukana.</p> <p>→ selvitetään samalla tämän työryhmän rooli päivitystyössä</p>	Helsingin yliopiston farmakologian ja toksikologian yksikkö ovat kiinnostuneet osallistumaan Käypä hoito –suositukseen päivittämiseen.	Apteekkariliitto henna.kyllonen@apteekkariliitto.fi		
7. Tuotamme lisätietoa lääkkeen käyttäjille lääkehoitojen taloudellisuuteen vaikuttavista asioista, esimerkiksi lääkevaihdosta. Viestinnässä huomioidaan sekä lääkkeen käyttäjän että yhteiskunnan näkökulma.	<p>Kiertoartikkelin kirjoittaminen ja sen jakaminen verkostolle. Verkoston toimijat voivat julkaista artikkeleita omissa verkko- ja painojulkaisuissa (esim. potilasjärjestöt omissa julkaisuissaan)</p> <p>Tehty paljon tutkimusta, mm. biologisten lääkkeiden vaihtoon, tutkimusta jatketaan.</p>				
Muuta, mitä	<p>Simulaatiotoiminnan laajentaminen lääkehoito-osaamisen näyttöihin. Erilaisten käytössä oleviin simulaatiomalleihin tutustuminen ja pilotoitujen, hyväksi havaittujen toimintamallien laajentaminen.</p> <p>Moniammatillisuuden lisääminen: kokeilu opetusterveyskeskuksessa → farmasian opiskelija osaksi tiimiä tekemään Lääkehoidon arviointeja.</p>				

The logo for Fimea, the Finnish Medicines Agency. It features the word "fimea" in a lowercase, sans-serif font. The letter "f" is blue, and the letter "i" has a red dot. The remaining letters "mea" are blue. The background of the page is white with a large, abstract purple shape in the bottom-left corner that overlaps the logo.

fimea

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus

Säkerhets- och utvecklingscentret
för läkemedelsområdet

Finnish Medicines Agency